

Angående Mynak:s utredning av läkarförsörjning inom Företagshälsovård

Läkarförbundet ser det stora behovet av en stärkt och kvalificerad företagshälsovård vilket också är regeringens uttalade önskan. Vi anser därför att denna rapport, som inte beaktar de avgörande frågorna, bör lämnas utan åtgärd. Istället bör en regelrätt utredning initieras som adresserar finansiering, kvalitet, och administration.

Myndigheten fick i uppdrag att "utreda och lämna förslag på hur utbildningssituationen för läkare som arbetar inom företagshälsovården kan lösas". Tidigare utredningars bedömning, och vår egen erfarenhet sedan tilläggspecialiteten Arbetsmedicin tillskapades, är att det med all tydlighet har varit finansieringsfrågan som har varit den svåraste att lösa, men att även översyn av kvalitet och administration behövs. Ingen av dessa faktorer har beaktats i den aktuella rapporten. Man har inte heller beaktat de synpunkter som kommit från referensgruppen under utredningens gång. Man anser inte heller att rapporten behöver gå ut på remiss.

Läkarförbundet vill framhålla att specialistkompetens i Arbetsmedicin bör vara den grundläggande nivån som ska eftersträvas för svensk företagshälsovård, på samma sätt som specialistkompetens förutsättes finnas i andra delar av hälso- och sjukvården.

Företagsläkarföreningen och specialistföreningen inom Läkarförbundet har arbetat under många år med att få en kvalitativ utbildning av läkare för att erbjuda den kompetens som landets invånare behöver för att minska sjukskrivningstalen och återgång till arbete.

En brist i expertgruppens material är avsaknad av beskrivning och utvärdering av existerande kurser för ST-läkare¹, samt av de olika modeller för utbildningssamverkan mellan FHV och arbets- och miljömedicinska kliniker som redan är igång. Vidare saknas en utvärdering av de nuvarande specialiteternas målbeskrivningar och innehåll, i förhållande till de kompetensbehov som samhället och berörda parter önskar ska finnas inom området Arbetsmedicin nu och i framtiden.

Myndigheten har tillsatt en expertgrupp med tre personer utan egen erfarenhet som läkare inom FHV. Gruppen redovisar tidigare utredningar som gjorts i frågan och utbildningsstrukturen i några europeiska länder med andra system för företagshälsovård

---

¹ Specialistföreningen SAMF och yrkesföreningen SFLF har samarbetat intimt alltsedan en arbetsgrupp formerades och finansierades på initiativ från den s.k. företagshälsovårdsdelegationen (som skrev *SOU* 2011:79). Det gemensamma arbetet har lett fram till nya målbeskrivningar för specialiteterna, utbildningshandböcker, handledarutbildning och framtagande och koordination av en rad kurser som återkommande ges av SFLF och av de Arbets- och miljömedicinska klinikerna. Vidare har föreningarna arbetat fram en modell för ST-utbildning i grupp i samverkan mellan AMM-kliniker och FHV. En sådan grupp med 25 deltagare startade ht 2020 i Göteborg.

eller motsvarande. Vidare beskrivs den tidigare och nuvarande utbildningssituationen. Deras slutsats är att föreslå en begränsad "introduktionsutbildning" eller "behörighetsutbildning" för läkare med annan klinisk bakgrund som ska börjar arbeta inom företagshälsovården, liksom en ökad förekomst av digitala kurser.

I myndighetens utkast till rapport föreslås alltså en framtid där specialistutbildning i Arbetsmedicin inte ses som den bästa grunden för läkares framtida yrkesverksamhet inom den del av hälso- och sjukvården som handlar om att förebygga arbetsrelaterad ohälsa och att arbeta med arbetsinriktad rehabilitering både på individnivå och på grupp/organisationsnivå. Behörighetsutbildning och utfärdande av behörighet föreslås ske genom universitet och högskolor. Vi anser att Socialstyrelsen i så fall skulle äga denna fråga.

Att sänka kraven genom enklare behörighetsutbildningar, följt av ett system där varje enskild läkare framöver får skaffa sig fortbildning via webbaserade kurser, med sannolikhet främst utifrån vilket behov arbetsgivaren för tillfället har, skulle vara ett betydande steg tillbaka och torde varken gagna den arbetande delen av befolkningen, näringslivet, eller FHV-branschen och dess personal.

Kristina Jakobsson
Representant OFR/Läkarförbundet